

RIIGIKANTSELEI

Riigikogu juhatus

Meie: 23.05.2024
nr 2-5/24-00483-3

Eesti seisukohad välishuvide esindamise läbipaistvuse direktiivi eelnõu kohta

Austatud Riigikogu juhatus

Edastan Vabariigi Valitsuse 23. mai 2024. a istungil heaks kiidetud järgmised Eesti seisukohad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi, millega kehtestatakse siseturul ühtlustatud nõuded kolmandate riikide nimel toimuva huvide esindamise läbipaistvuse kohta ja muudetakse direktiivi (EL) 2019/1937, eelnõu kohta:

1.1. Eesti toetab kolmandate riikide nimel toimuva huvide esindamise tegevuse läbipaistvuse suurendamist, kuid leiame, et direktiiviga loodavad meetmed ei ole direktiivi eesmärgiga vastavuses. Samuti leiame, et direktiivi rakendamisega, ennekõike registripidamise ja järelevalvekohustusega kaasnev halduskoormus ja kulu ei ole proportsioonis direktiivist tekkiva mõjuga kahjulike välishuvide esindamise läbipaistvuse suurendamisele.

1.2. Juhul kui direktiivist tulenev registreerimiskohustus tekib, peab Eesti oluliseks, et sellega kaasnev halduskoormus hoitaks võimalikult madal. Leiame, et see oleks saavutatav näiteks registreerimismenetluse lihtsustamisega viisil, et andmete sisulise hindamise asemel piirduks nende andmete esitamise ja avaldamisega. Samuti tuleks igasse liikmesriiki eraldi registri loomise asemel kaaluda Euroopa Liidu ülese registri loomist.

1.3. Eesti leiab, et direktiivis kasutatavate mõistete, eriti huvide esindamise tegevuse, teenuse eest saadava tasu ja ametiisiku mõistete sisu ja tähendus peavad olema selgelt piiritletud, et tagada direktiivi sujuv ülevõtmine ja rakendamine. Samuti peavad mõisted olema kooskõlas teiste valdkonnas kehtivate Euroopa Liidu õigusaktide mõistesüsteemiga.

1.4. Eesti ei poolda direktiiviga kaasnevat täieliku ühtlustamise nõuet, sest see piirab põhjendamatult liikmesriigi võimalust valida meetmete kehtestamiseks sobivaim ja tõhusaim lahendus, näiteks registreerimis- ja järelevalvesüsteemi valikul.

1.5. Eesti peab oluliseks, et direktiivis sätestatud rikkumiste korral jääks liikmesriikidele paindlikkus kasutada enda õigussüsteemis kõige sobivamat sanktsioonisüsteemi ja -liiki. Eesti ei toeta halduskaristuse mõiste kasutamist direktiivis, sest see piirab põhjendamatult liikmesriikide diskretsiooniõigust. Samuti ei ole halduskaristuse mõiste suhtes Euroopa Liidu õiguses ühtset arusaama.

1.6. Eesti saab nõustuda rikkumisest teavitaja kaitse direktiivi kohaldamisala laiendamisega välisjuhtude esindamise läbipaistvuse direktiivi rikkumistele, tingimusel, et rikkumisest teavitaja kaitse direktiivi isikuline kohaldamisala ei muutu.

1.7. Eesti eelistab kahe aasta pikkust direktiivi ülevõtmise tähtaega, et tagada mõistlik aeg riigisisese menetlusprotsessi läbimiseks.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Heili Tõnisson
Valitsuse nõunik

Lisad:

1. Seletuskiri
2. Kaasamise tabel
3. Direktiivi eelnõu
4. Direktiivi eelnõu lisa

Teadmiseks:

Riigikogu Euroopa Liidu asjade komisjon

Elen Nurme 693 5201
elen.nurme@riigikantselei.ee